

– Nagyon örülök ennek a kérdésnek, ez ugyanis a következő lépés – mármint az arculat tudatos megélése, kommunikálása. Egyrésztől a klasszikus szimfonikus zenekari létünk meghatározó elemei a következők: opera-, szimfonikus-, kamarazene bérlet, Bartók Szeminárium és Fesztivál, továbbá az állandó minőségi fejlődés. Mindenki jó hangulatban, az együttes iránti felelősséggel dolgozik. Nyáron a velünk szemben lévő, uniós forrásból fantasztikusan újjáépített Iseumban Varázsfuvola-előadásokat akarunk tartani.

A kicsit távolabbi jövőben, 2012 nyaratól pedig Iseumi Szabadtéri Játékok címmel egy teljesen új fellegrát szeretnénk létrehozni a szabadtéri operajátszásnak, a minőségi kultúrának. Másrésztől tudatosan beépítettük – és ezt tesszük a jövőben is – hétköznapijainkba a korábban nem jelen lévő koncert-típusokat: a filmzenei esteket, a szabadtéri, könnyedebb hangvételű, más művészeti ágakkal összekapcsolt előadásokat, valamint az új helyszíneket. Hogy konkrétumot is mondjak: felléptünk decemberben Vásáry André lemezbemutató koncertjén a Kongresszusi Központban, de vendégünk volt Sasvári Sándor, Koós Réka, Auth Csilla is. Tervezünk az idén 60 éves Balázs Fecóval közös turnét, illetve kifejezetten gyermekeknek szóló, filmzenei koncertkörutat is. Ez utóbbit Görög Zitával együtt, ő a fogyatékkal élő gyermekek alapítványának nagykövet asszonya, a bevételből az alapítványt is szeretnénk támogatni.

! Érdemes volt ismét felújítani az együttműködést a Filbarmóniával?

– Mindenképpen, ez az együttműködés nálunk nagyon bevált. Egymás szempontjainak kölcsönös megértésével, egymás segítségével végső soron nemcsak magunkat, hanem a közönséget szolgáljuk. Együtt olyan produkciókat kínálhatunk bérletünkben, ami kifejezetten a közös rendezésnek köszönhető.

! Két esztendővel ezelőtt vállalta el a zenekari igazgatói posztot. Elégedett-e ennek az időszaknak az eredményeivel? Mit vár a következő háromtól?

– A válaszom határozottan igen. Gyakran megkérdezik, hogyha előre tudom, hogy ez fog történni mi lett volna a véleményem? Nos, egyből „aláírtam” volna a dolgok ilyen alakulását. Ez persze nem jelenti azt, hogy nem lehetett volna bizonyos dolgokat jobban csinálni, de mégis, a zenekar helyzete idekerülésem idején eléggé aggasztó volt. Lehet, sokakban ez nem tudatosult, de amikor egy önkormányzat a kötelező és az önként vállalt dolgairól kezd diskurálni, s mindezt egy világgazdasági válság közepén teszi, az nem jó jel. Mára – a maximális odaadásnak köszönhetően – a zenekar a város, a megye „bezzeg” története lett, büszkék ránk fenntartóink, rendszeresen járnak hangversenyeinkre, beleértve polgármester urat és Vas megye elnökét is.

! Korábban beszélt arról, mennyire fontosnak tartja a régiós szemléletet.

Sikerült e téren is eredményeket elérni?

– Ez még előttünk álló feladat. Természetesen ezen a téren is igyekeztünk minél többet elérni. Vendégkarmesterünk Ausztriából Hermine Pack, akivel több közös fellépésünk is megvalósult a határ túloldalán. De az áttörést még nem értük el. A részben Burgenlandot kiszolgáló szimfonikus zenekar víziójának megvalósulásáért még sokat kell tenni, konkrét elképzelések vannak, de miután ehhez külső – politikai – segítséget is igénybe kell venni, az előrelépés nem csak rajtunk múlik...

! Szó esett korábban arról is, hogy esetleg politikai karrierbe kezd, szerencsére azonban maradt a zenekarnál...

– Ez azért nem feltétlen van úgy, hogy az ember eldönti, s aztán hajrá! A lehetőséget sem én kerestem, jött magától. A zenekart semmiképpen nem szerettem volna elhagyni, és bár nem lettem politikus, azért manapság nem haszontalan a jó kapcsolat ezekkel a körökkel. Egyébként októberben a városi közgyűlés a Savaria Történelmi Karnevált (is) működtető alapítvány kuratórium elnökének választott. Tehát én lettem az a személy, aki mindenért felel. Ez óriási megtiszteltetés, hiszen a tizenegy éve folyamatosan megrendezett római karnevál a város legnagyobb eseménye, három-négy nap, 450 program, százhuszezer látogató... Röviden, ha nem is politikusként, de nem mostanában lesz gondom az unalommal!

R. Zs.

Szerencsés planétaállás Szombathelyen

Vásáry Tamás a zenekar ülésrendjét is átrendezte

Temérdek helyszínen, a londoni Sadlers Wellsen át a Magyar Állami Operaházig dirigált már operaelőadásokat Vásáry Tamás, de most először vezet olyan zenekart, amely saját operabérletet indított. A zongoraművész-karmester három feltétele közül ez volt az egyik, ami teljesült Szombathelyen. Még az ültetési rendet is megváltoztatta a Savaria Szimfonikus Zenekarnál, s kimondottan büszke arra, hogy a BBC Gustav Holstról szóló filmjéhez a szombathelyi együttes játszotta fel a Planétákat. Vásáry Tamás, aki a zenekar tiszteletbeli elnök-karnagya, abban is bízik, hogy előbb-utóbb rendes, kosztümös operaelőadások hangozhatnak fel Szombathelyen.

! Úgy tűnik, megtalálták azokat a produkciókat, amellyel telt bázis előadásokat lehet adni Szombathelyen, hiszen az új operasorozatuk előadásaira elkelt az összes jegy...

– Gyerekkorom óta a műfaj szerelmese vagyok, s szerencsére a zenekari igazgató, Mérei Tamás szintén szorgalmazta, hogy ilyen produkciókat hívjunk életre. Emellett azon is dolgozik, hogy Szombathely városában operaház szülessen. Az opera különleges helyet tölt be az életemben, hiszen ha nem távoztam volna külföldre, akkor 1956-tól az operaházban dirigálhattam volna, várt Tóth Aladár... Ha ezt az utat választom, akkor lehet, hogy nem is futok be zongoristakarriert. Az opera volt mindig a kedvencem, de a sors ál-

landóan közbeszólt. Állandó vezető-karmesterként szimfonikus zenekaroknál dolgoztam, nem operaházi együtteseknél. Most azonban ez Szombathelyen adott, hiszen a Savaria Szimfonikus Zenekar a hagyományos repertoár mellett operát is játszott és játszik, s számomra ez a legnagyobb vonzerő. Az első közös opera-előadásunk, a Carmen nagy örömmre óriási sikert aratott, s Mérei Tamástól tudom, azóta is erről az estről beszélnek a városban. Amit szeretnék az az, hogy ne csak hangversenyszerű produkciók kerüljenek színre, hanem rendes operaházban legyenek az előadások. Addig is minden évben legalább egy operát dirigálok majd, a következő szezonra a Bohémélet van kitűzve.

■ *Azt, hogy maradjon-e egy év után is a Savaria Szimfonikusoknál, három feltételhez kötötte. Az egyik az operabérlet volt, ami megvalósult. A második a zenekar minősége, amellyel szintén elégedett. A harmadik azonban a költségvetés kérdése, hiszen azt mondta, nem szeretné, ha a túlságosan szűkös büdzsé miatt meg lenne kötve a keze...*

– Nagyon úgy tűnik, hogy folytatni fogom Szombathelyen a munkát, hiszen a három feltételből kettő magas szinten teljesült, a harmadik pedig, hogy mekkora a büdzsé és a zenekar kondíciói megfelelő szinten teljesülnek-e, nem csupán a pénztől függ, hanem inkább strukturális kérdés... Továbbra is kérdéses, hogy az új önkormányzati testület hogyan viszonyul az együtteshez, mit tud tenni azért, hogy jól dolgozzunk. Ígéreteket mindenestre kaptunk, de pontosan ez az év az, amikor kiderül, hogy az új politikai vezetés alatt milyen irányt fog venni a zenekar sorsa. Ez a legfontosabb tényező. Az érdekel, hogyan lesz stabilizálva a zenekar jövője, végre tudjuk-e hajtani azokat a változásokat, amelyeket szeretnénk. Addig ezekben az ügyekben nem lehetett tisztán látni, amíg az új kormány nem kezdett el dolgozni, s tényleg kérdés, hogy mennyiben kívánják támogatni az együttest. Szerencsére minden jel arra mutat, hogy megkapjuk a kívánt segítséget, s így továbbra is fogok a szombathelyi zenekarral dolgozni. Ezt az évet ezért még szintén próbaesztendőnek számom, de a tendenciák kedvezőek...

■ *Említette azt is, hogy a zenekar még arra az ötletére is jól reagált, hogy megváltoztatta a megszokott ülésrendet...*

– Ami általában nagy forradalmat szokott okozni, mert az emberek megszokták, hogy például a csellisták ülnek a pódium szélére, s nem mindenki szereti ezt a helyet. Rádásul

nekik több hely kell, hogy a vonót kihúzzák, tehát rengeteg oka van annak, hogy ne üljenek át... Eppen ezért nagyon meglepődtem, hogy amikor ezzel az ötlettel előálltam, azonnal szívesen teljesítették a kérést. Most az első hegedű mellett ülnek a csellisták, mellettük a brácsa, a első hegedűvel szemben kapott helyet a második hegedű. Úgy vélem, ez segít a jó hangzásban. A kedvemért még, szükség esetén, a próbarenden is hajlandóak változtatni. Arra is büszke vagyok, hogy Tony Palmer, aki talán a világ egyik legnagyobb portré- és dokumentumfilmrendezője – számos kiváló alkotást készített már, például a háromórás Richard Wagner-filmet, és rengeteg díjat nyert a produkcióival – felkért tavaly novemberben, hogy a Savaria Szimfonikusokkal a Gustav Holstról készülő portréfilmjéhez felvételeket készítsünk. A zeneszerző Planéták című darabja a felvételek számát tekintve a Carmina Burana és Beethoven V. szimfóniája után a harmadik a világon. Ebből 130 felvétel van összesen, Tony Palmer kiválogatta a legjobbakat, köztük a Bécsi Filharmonikusok, a New York-i Filharmonikusok, a Londoni Filharmonikusok, a BBC Szimfonikus Zenekar CD-je is ott volt, majd azt mondta, a miénk a legjobb, mert abban annyi izgalom, feszültség, extra mondanivaló van. Ha jobban nem is játszunk a darabot, hiszen ezek mindegyike maga a tökéletesség, valami pluszt tudunk azonban adni, s ez komoly sikerélmény. Emellett szintén nagy előrelépésnek érzem, hogy miközben a vidéki zenekarok fővárosi koncertjei fél vagy üres házak előtt kerülnek színre, a szombathelyi zenekarral adott estünk a Művészetek Palotájában telt házas volt, hónapokkal előbb elkeltek a jegyek. A szezon folytatása is tartogat még izgalmas koncerteket.

■ *Ezek szerint tökéletes az összhang az együttesel, még tartanak a mézesbetek...*

– Mérei Tamással nagyon jó a kapcsolat, miatta vállaltam el ezt a megbízatást, s az elmúlt időszak igazolta a vele kapcsolatos, előzetes várakozásaimat. A zenekar muzikusait is szeretem. Az együttes körüli stábjában kellemes a hangulat, amit fontosnak tartok a jó muzsikáláshoz. Tényleg a legnagyobb lelkesedéssel teljesítik a kéréseimet. Szombathelyet, mint várost is megszerettem. A Kissin-koncert után a rendezvény menedzserével beszélgettem, aki szintén nagyon lelkesen nyilatkozott erről a városról. Jó volt ezt hallani.

■ *Egy szezont már az együttesel töltött. Most hol tart a zenekarépítésben?*

– Abban érzem a változást, hogy a zenekar most jobban felkészül a produkciókra. A mu-

zikusok általában blattolni szokták a próbán a műveket, ott veszik elő a kottát, de én nagy hangsúlyt fektettem a szólampróbákra, mire én odamegyek, addigra már tudják a hangokat. Szintén lényegesnek ítélem meg, hogy foglalkozzam a zenekar ritmikájával, ami nem volt a maga helyén... Most már, ha odamegyek, akkor erre figyelmet fordítanak. Már nem az ábécé elejéről indulunk....

■ *Mi a helyzet a másik együttesével, a Kodály Ifjúsági Zenekarral?*

– Dolgozunk továbbra is, kapunk külön pénzt a minisztériumtól, ebben Halász János államtitkár volt segítségünkre. Adunk Párizsban egy hangversenyt, lesz Budapesten fellépésünk, Kodály szülővárosában, Kecskeméten is szerepelünk. Sok érdekes dolgot tartogat még ez az év számomra, főleg Keleten. Októberre például meghívtak Kínába, Pekingben fogom ünnepelni Liszt 200. születésnapját, koncerttel. Most pedig Indiába, Pakisztánba is meghívtak – feleségemmel, Tunyogi Henriett táncművésszel. Közösen fellépünk a Budapesti Tavasz Fesztiválon is a tradíciók szerint, március 22-én adunk különleges, zongorás-táncos estet a Művészetek Palotájában. Jakobi László sorozatában is közreműködöm, amelynek „A zongorán túl” a címe. Úgy vélem, az, hogy nemcsak játszom, hanem mesélek is a szerzőkről, a darabokról és ezek kapcsán általános emberi kérdésekről, nagy vonzerőt jelent a fiatalok számára is. Sokan közülük, akik eljönnek ezekre az estekre, hangverseny-látogatókká váltak... Persze „Nyugaton” továbbra is dolgozom, idén többek között Olaszországban adok Liszt-koncerteket, karmesterként és szólistaként egyaránt. De nemcsak a Liszt-évre kaptam meghívást, 2012-ben Palermóban egy kilenc koncertből álló Beethoven ciklust / szimfóniák és az összes versenymű / vezényelek majd.

■ *A sok-sok hangverseny mellett pedig 7 nagy nemzetközi versenyen - Lipcse, Tel-Aviv, Brüsszel, Moszkva, Leeds, Top of the World Norvégiában, valamint 2011 áprilisában Utrecht - vállalt zsűrizést a közelmúltban...*

– Azért fogadtam el a felkéréseket, mert kíváncsi voltam, milyenek a mai fiatal zongoraművészek, milyen a zenével való viszonyuk. Tényleg hajmeresztő teljesítményekre képesek technikai szempontból. A nível nagyon magas, azzal azonban, hogy milyen mondanivaló rejlik a hangok mögött, azzal a leg-többben adósok maradnak. Pedig számomra ez az előadó-művészet lényege.

R. Zs.